

PLÁN B

74

Protože improvizace je nejdražší strategie

TEXT: JIŘÍ STUDENÝ
FOTO: GETTY IMAGES

Pandemie, rostoucí geopolitické napětí i válečné konflikty v blízkých regionech – to vše zásadně proměnilo způsob, jakým movití lidé uvažují o ochraně svého majetku a rodiny. Na řadu přichází tzv. escape plan, tedy detailně promyšlený scénář, který dává podnikatelům a jejich rodinám jistotu, že i v případě krize budou mít k dispozici finanční prostředky, bezpečné zázemí a jasný plán, jak postupovat. „Escape plan není projevem strachu, ale odpovědnosti – stejně jako diverzifikace portfolia nebo mezigenerační plánování,“ vysvětluje Jaroslav Havel, řídící partner advokátní kanceláře HAVEL & PARTNERS a rodinné kanceláře ONE FAMILY OFFICE.

Nejde o paniku ani o radikální kroky, ale o přirozenou součást správy většího jmění. Strategický plán pro případ nepříznivého vývoje dnes řeší stále více úspěšných podnikatelů a majetných rodin. „I já sám mám svůj plán B. Z pohledu řízení byznysu jsou pro mě klíčovými destinacemi Švýcarsko a Dubaj, zatímco Tenerife vnímám jako klidné místo pro odpočinek a rodinné zázemí,“ říká Jaroslav Havel. Zájem o toto téma přitom výrazně roste. „Pracujeme zhruba pro 500 privátních klientů a asi polovina s námi aktuálně escape plan aktivně řeší,“ potvrzuje Havel. Nejde přitom zdaleka jen o obavy z geopolitického vývoje. Zásadní rozdíl oproti minulosti je v tom, že dnešní generace podnikatelů přirozeně uvažuje globálně – majetek, kariéra i rodinný život už nejsou vázané na jednu zemi. Escape plan je tak logickým doplněním mezinárodní diverzifikace.

Jedním z nejzásadnějších prvků escape planu je správně nastavená majetková struktura.

„Komplexní escape plan má smysl řešit od majetku kolem 5 až 10 milionů eur, kdy náklady na strukturu představují přijatelné procento majetku. V příštích letech očekáváme posun této hranice níže, k 2 až 3 milionům eur, zejména u jedno-dušších variant zaměřených primárně na jednu cílovou destinaci. U majetku nad 25 milionů eur je pak mezinárodní strukturování již dnes běžným standardem,“ přibližuje Havel.

Okamžitý přístup k financím

Zásadním faktorem je čas. Většinu kroků je nutné učinit s dostatečným předstihem. „Jakmile dojde ke zmrazení účtů, omezení pohybu kapitálu nebo problémům s vízy, možnosti se dramaticky zužují. Je proto pozdě escape plan začít řešit až v okamžiku, kdy ho potřebujete aktivovat,“ upozorňuje Jaroslav Havel.

V krizovém scénáři vyvstávají zcela praktické otázky: Budou fungovat platební terminály? Jak rychle se dostanu k hotovosti? V jaké měně ji držím? A co když lokální bankovní infrastruktura selže?

Právě proto escape plan pracuje s kombinací více vrstev: hotovost v různých měnách, účty u zahraničních bank i přístup k digitálním finančním službám mimo domácí systém. „V praxi to znamená mít otevřené účty u zahraničních bank ve stabilních jurisdikcích a být tam zavedeným klientem,“ říká Havel. Klíčové je přitom navázat bankovní vztah ještě před krizí – otevření účtu a prověření klienta může trvat týdny až měsíce.

Globální diverzifikace portfolia

Se zajištěním likvidity úzce souvisí i důsledná diverzifikace aktiv napříč regiony a jurisdikcemi. Součástí funkčního escape planu je strategicky rozložené portfolio s důrazem na výnos, bezpečnost a dlouhodobou udržitelnost, které pod odbornou správou dokáže pružně reagovat na nepředvídatelné situace. „V rámci ONE

FAMILY OFFICE sestavujeme globálně rozložená portfolia zahrnující private equity, nemovitosti a likvidní aktiva, která zajišťují stabilní výnosy i v turbulentních časech,“ přibližuje Jaroslav Havel.

Struktura odolná i vůči extrémům

Jedním z nejzásadnějších prvků escape planu je správně nastavená majetková struktura. Základem bývá holding doplněný o svěřenský fond, nadační fond nebo zahraniční trust. Tyto nástroje umožňují oddělit majetek od jeho vlastníka, nastavit jasná pravidla správy a ochránit rodinné jmění před vnějšími zásahy – ať už jde o geopolitická rizika, právní spory, nebo nečekané legislativní změny.

Stále častěji se přitom pracuje s tzv. spíciemi nebo stínovými strukturami. „Jde o předem připravené zahraniční entity, které v případě krize mohou okamžitě převzít správu majetku. Například při hrozbě zmrazení aktiv v jedné jurisdikci je možné rychle převést kontrolu do jiné,“ vysvětluje Havel. Právě míra této připravenosti často rozhoduje o tom, zda rodina situaci zvládne, nebo ne.

Dokumenty, logistika, rodina

Existuje ještě jedna rovina, kterou lidé často podceňují: pořádek v dokumentech. Připravená víza, přechodné pobyty, sekundární občanství, platné pasy, rodné a oddací listy, doklady o vzdělání, očkovací průkazy či výpisy z bankovních účtů – to vše by mělo být úředně ověřeno, přeloženo do angličtiny a uloženo na bezpečných místech včetně zahraničí. V krizovém scénáři je tak možné legálně opustit zemi bez zbytečného prodlení.

Nezbytnou součástí escape planningu je rovněž praktická příprava na samotné vycestování: od logistiky cesty a volby dopravního prostředku přes přechodné ubytování až po zajištění základního komfortu pro celou rodinu. —